Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004119

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-11-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стародубцева Катерина Володимирівна
2. Kateryna V. Starodubtseva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Дата захисту: 19-12-2025

Спеціальність за освітою: 053 Психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11205

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 43.01.45

Тема дисертації:

1. Підготовка вчителів початкових класів до проєктування професійного розвитку в системі післядипломної освіти

2. Preparing primary school teachers to plan their professional development within the postgraduate education system

Реферат:

1. У дисертації подано теоретичне узагальнення і нове розв’язання наукової проблеми підготовки вчителів початкових класів до проєктування професійного розвитку в системі післядипломної освіти, що дозволило визначити методологію, сутність і компонентну структуру зазначеного процесу, побудувати й експериментально перевірити модель підготовки вчителів початкових класів до проєктування професійного розвитку в системі післядипломної освіти з упровадженням визначених педагогічних умов. Мета дослідження – теоретично обґрунтувати й експериментально перевірити модель, педагогічні умови та методику підготовки вчителів початкових класів до проєктування професійного розвитку в системі післядипломної освіти. Наукова новизна одержаних результатів дисертаційного дослідження полягає в тому,

що: □ вперше визначено й науково обґрунтовано педагогічні умови, які забезпечують підготовку вчителів початкових класів до проєктування професійного розвитку в системі післядипломної освіти (створення сприятливого соціально-психологічного клімату в професійній спільноті; організація та змістове насичення групових занять для вчителів початкових класів інтерактивними методами навчання; залучення вчителів початкових класів до розроблення індивідуальної траєкторії особистісного професійного розвитку; організація самостійної роботи вчителів початкових класів, зокрема учасників сертифікації, експертів сертифікації та інституційного аудиту, слухачів курсів підвищення кваліфікації); □ визначено сутність поняття «готовність учителя початкових класів до проєктування професійного розвитку»; □ уточнено поняття «професійний розвиток учителя», «професійний розвиток учителя початкових класів», «післядипломна освіта вчителів початкових класів», «проєктування професійного розвитку вчителів початкових класів у системі післядипломної освіти»; «сертифікація вчителя»; □ розглянуто методологічні підходи до підготовки вчителів початкових класів до проєктування професійного розвитку в системі післядипломної освіти (аксіологічний, акмеологічний, андрогогічний, системний, компетентнісний, ресурсний, особистісно-діяльнісний); □ розроблено компонентну структуру готовності вчителів початкових класів до проєктування професійного розвитку (мотиваційно-аксіологічний, когнітивно-інформаційний, компетентнісно-зорієнтований, рефлексивно-результативний компоненти); □ визначено критерії та показники зазначеного феномена: настановний (показники: наявність мотивації на проєктування професійного розвитку; наявність мотивації на досягнення успіху в професійній діяльності; наявність професійних цінностей); гностичний (показники: обізнаність з інноваційними освітніми технологіями; наявність фахових знань; наявність знань щодо планування індивідуальної траєкторії професійного розвитку); діяльнісний (показники: наявність проєктувальних умінь; наявність комунікативно-організаторських умінь; наявність умінь емоційної саморегуляції); аналітичний (показники: здатність до рефлексії; наявність критичного мислення; здатність до стресостійкості); □ побудовано модель підготовки вчителів початкових класів до проєктування професійного розвитку в системі післядипломної освіти, яка складається з мети, методологічних підходів, педагогічних умов, етапів, засобів їх реалізації, компонентів, критеріїв, рівнів і результату; □ подальшого розвитку набула теорія і методика підготовки вчителів початкових класів у системі післядипломної освіти. Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що розроблено й апробовано діагностувальну й експериментальну методики підготовки вчителів початкових класів до проєктування професійного розвитку в системі післядипломної освіти; розроблено програми підвищення кваліфікації: «Проєктування професійного розвитку вчителя: шлях сертифікації»; «Інтегратор: технологія командного узгодження», «Технологія освітньої мнемотехніки в початковій школі»; педагогічної студії «Інструменти професійного розвитку вчителя початкових класів». Зміст і результати наукового дослідження можуть використовуватись учителями початкових класів у міжатестаційний період, під час планування власного шляху професійного розвитку, розроблення навчальних матеріалів і науково-методичних посібників, підготовки до обміну практичним досвідом роботи, поширення власного досвіду роботи, участі в сертифікації педагогічних працівників, експертній діяльності, критичного вибору курсів підвищення кваліфікації в системі післядипломної освіти.

2. The dissertation presents a theoretical generalisation and a new solution to the scientific problem of preparing primary school teachers for professional development planning within the postgraduate education system. This made it possible to determine the methodology, essence and component structure of this process; build a model for training primary school teachers to plan their professional development within the postgraduate education system; and introduce specific pedagogical conditions. The study aims to provide a theoretical basis for, and verify through experimentation, the model, pedagogical conditions and methodology for training primary school teachers to plan their professional development within the postgraduate education system. The scientific novelty of the results obtained in the dissertation research lies in the fact that: - for the first time, the pedagogical conditions that ensure the professional development of primary school teachers in the postgraduate education system have been identified and substantiated scientifically. These conditions include the creation a favourable socio-psychological climate in the professional community; the organisation and cognitive enrichment of group

classes for primary school teachers using interactive teaching methods; the involvement of primary school teachers in developing personal career development path; and the organisation of independent work for teachers, particularly those participating in certification, certification and institutional auditing experts and advanced training courses listeners. - the essence of the concept of “primary school teachers” readiness for professional development planning’ has been defined; - clarified the concepts of “teacher professional development”, “primary school teacher professional development”, “postgraduate education of primary school teachers”, “planning the professional development of primary school teachers in the postgraduate education system”; “teacher certification”; - the methodological approaches to preparing primary school teachers for professional development planning within the postgraduate education system were considered. These approaches included axiological, acmeological, andragogical, systemic, competence-based, resource-based and personality-activity-based methods; - a component structure of primary school teachers' readiness for professional development planning has been developed (motivational-axiological, cognitive-informational, competence-oriented, reflective-resultative components); - criteria and indicators for this phenomenon have been defined: attitudinal (indicators: motivation for professional development planning; motivation for success in professional activity; professional values); diagnostic (indicators: awareness of innovative educational technologies; professional knowledge; knowledge of planning an individual professional development trajectory); activity (indicators: presence of planning skills; presence of communication and organisational skills; presence of emotional self-regulation skills); analytical (indicators: ability to reflect; presence of critical thinking; ability to cope with stress); - a model for training primary school teachers to plan their professional development in the postgraduate education system has been developed consisting of objectives, methodological approaches, pedagogical conditions, stages, means of implementation, components, criteria, levels and results. - the theory and methodology of training primary school teachers in the postgraduate education system has been further developed. The practical significance of the research results lies in the development and testing of diagnostic and experimental methods for training primary school teachers to plan their professional development within the postgraduate education system, as well as the development of professional development programmes such as “Planning a Teacher's Professional Development: The Path to Certification” and “Integrator: Team Coordination Technology”, “Educational Mnemonics Technology in Primary School” and the pedagogical studio “Tools for the Professional Development of Primary School Teachers”. Primary school teachers can use the content and results of scientific research during the inter-assessment period to inform their professional development, when developing teaching materials and scientific and methodological manuals, when preparing to share practical work experience, when disseminating their own work experience, when participating in the certification of teaching staff and expert activities, and when critically selecting advanced training courses in the postgraduate education system.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Інформаційні та комунікаційні технології

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Стародубцева К. В. Сертифікація педагогічних працівників: регіональний аспект упровадження. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2022. Вип. 85. С. 191–196. URL : https://www.chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/85/40.pdf
- 2. Стародубцева К. В., Осипова Т. Ю. Професійний розвиток учителів початкової школи в системі післядипломної освіти як педагогічна проблема. Інноваційна педагогіка. 2022. Вип. 51. Т. 2. С. 114–117. URL : http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2022/51/part_2/22.pdf

- 3. Стародубцева К. В. Готовність учителів початкових класів до проєктування професійного розвитку: сутність і структура. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2024. Вип. 99. С. 63–67. URL : https://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/99/15.pdf
- 4. Стародубцева К. В., Осипова Т. Ю. Методологічні засади проєктування професійного розвитку вчителів початкових класів. Актуальні питання гуманітарних наук. 2024. Вип. 77. Т. 3. С. 259–265. URL : https://www.aphn-journal.in.ua/archive/77_2024/part_3/37.pdf
- 5. Стародубцева К. В. Шляхи підтримки педагогічних ініціатив у системі освіти міста Одеси. Світоглядні горизонти місії вчителя Нової української школи: матеріали І міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 19 – 20 верес. 2019 р. Одеса, 2019. С. 74–75.
- 6. Стародубцева К. В. Педагогічне зростання завдяки обміну досвідом. Початкова освіта. 2020. № 11–12 (875–876). С. 6–9.
- 7. Стародубцева К. В. Актуалізація проблеми професійного розвитку вчителів початкової школи на сучасному етапі. Роль і місце психології і педагогіки у формуванні особистості : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, Україна, 15 – 16 січн. 2021 р. Харків : Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2021. С. 78–80.
- 8. Стародубцева К. В. Система післядипломної освіти вчителів початкової школи. Педагогіка та психологія: виклики сьогодення : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ. 30 квіт.–1 травн. 2021 р. Київ : ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2021. С. 73–75.
- 9. Стародубцева К. В. Сертифікація як механізм управління професійним розвитком педагогічних працівників. Наша школа: науково-практичні студії. Одеса, 2023. № 2. С. 100–104. URL : https://static.klasnaocinka.com.ua/.../nasha_shkola_2...
- 10. Стародубцева К. В. Деякі аспекти експертної діяльності як запорука професійного розвитку вчителів у системі післядипломної освіти. Information and innovative technologies in the development of society : матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Афіни, Греція. 02–05 квіт. 2024 р. Афіни, International Science Group. 2024. С. 172–176. URL : https://isg-konf.com/wp-content/uploads/2024/04/INFORMATION-AND-INNOVATIVE-TECHNOLOGIES-IN-THE-DEVELOPMENT-OF-SOCIETY.pdf
- 11. Стародубцева К. Професійний розвиток учителя початкової школи: від початківця до «експерта». Інновації у проєктуванні професійного становлення фахівців в університетському просторі : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса. 20–22 трав. 2024 р. Одеса, 2024. С. 141–145.
- 12. Стародубцева К. В. Критеріальний підхід до діагностування стану готовності вчителів початкових класів до проєктування. Science of the 21st century: searches, problems, development prospects : матеріали XXVII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Париж, Франція. 09–12 лип. 2024 р. Париж, International Science Group. 2024. С. 200–207. URL : https://isg-konf.com/science-of-the-21st-century-searches-problems-development-prospects.
- 13. Стародубцева К. В. Вибір напряму підвищення кваліфікації як можливість реалізації педагогічної свободи вчителя. Importance of soft skills for life and scientific success : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Дніпро, Україна. 06– 07 берез. 2025 р. С. 184 - 185. URL : http://www.wayscience.com/wp-content/uploads/2025/03/Conference-Proceedings-March-6-7-2025.pdf
- 14. Стародубцева К. В. Формування готовності вчителів початкових класів до проєктування професійного розвитку в межах педагогічної студії. Society and personality in modern communication discourse: problems and ways of solving them : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф., м. Краків, Польща. 10 – 12 берез. 2025 р. Краків, 2025. С. 95–98. URL : https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2025/01/SOCIETY-AND-PERSONALITY-IN-MODERN-COMMUNICATION-DISCOURSE-PROBLEMS-AND-WAYS-OF-SOLVING-THEM.pdf

- 15. Форми звітності. Звіт як форма узагальнення досягнень та педагогічного досвіду вчителів / К. Стародубцева та ін. Методист. 2017. № 9. С. 38–45.
- 16. Стародубцева К. В., Чепурний Г. А. Програма «Мнемічні таємниці» для 1–4 класу (курс за вибором). Освітня мнемотехніка. 2020. URL : https://edu.mnemo.com.ua/proekt-2/
- 17. Стародубцева К. В., Чепурний Г. А., Лайтан О. П. Мнемознайко –2 : робочий зошит з освітньої мнемотехніки (для другого року навчання). Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2021. 112 с.
- 18. Стародубцева К. В., Чепурний Г. А., Лайтан О. П. Методичний коментар до робочого зошита для 2 класу (для другого року навчання) «Мнемознайко – 2». Вінниця : МГО «Розвиток», 2021. 68 с.
- 19. Стародубцева К. В., Чепурний Г. А. Інтегратор: технологія командного узгодження : Програма підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників. Освітня мнемотехніка. 2022. URL : https://edu.mnemo.com.ua/kurs-integrator-tehnologiya-komandnogo-uzgodzhennya/
- 20. Стародубцева К. В., Чепурний Г. А. Технологія освітньої мнемотехніки в початковій школі : Програма підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників. Освітня мнемотехніка. 2023. URL : https://edu.mnemo.com.ua/kurs-tehnologiya-osvitnoyi-mnemotehniky-v-pochatkovij-shkoli/
- 21. Стародубцева К. В., Чепурний Г. А., Лайтан О. П., Семенюк А. С. Мнемознайко – 3 : робочий зошит з освітньої мнемотехніки (для третього року навчання). Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2023. 112 с.
- 22. Стародубцева К. В., Чепурний Г. А., Лайтан О. П., Семенюк А. С. Методичний коментар до робочого зошита для 3 класу (для третього року навчання) «Мнемознайко – 3». Вінниця: ВМГО «Розвиток», 2023. 52 с.
- 1. Стародубцева К. В. Проєктування професійного розвитку вчителя: шлях сертифікації : Програма підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників. Освітня мнемотехніка. 2024. URL : https://edu.mnemo.com.ua/proyektuvannya-profesijnogo-rozvytku-vchytelya/

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U002014

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осипова Тетяна Юріївна

2. Tetiana Y. Osypova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6468-6545

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Муковіз Олексій Павлович
2. Oleksii P. Mukoviz

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9262-9209

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02137097

Місцезнаходження: пров. Нахімова, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андросова Наталя Миколаївна
2. Natalia M. Androsova

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4642-1244

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Кропивницький, Кропівницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Койчева Тетяна Іванівна

2. Tetiana I. Koicheva

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5518-4260

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балакірєва Вікторія Анатоліївна

2. Viktoriia A. Balakirieva

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5361-5568

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Княжева Ірина Анатоліївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Княжева Ірина Анатоліївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Княжева І. А.
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна